

nº 55

ΑΝΤΙΘΕΟΝ ΤΟΙΣ ΧΡΗΜΑ ΒΡΟΤΩΝ ΜΕΓΑ ΘΑΥΜΑ ΘΕΩΝΤΕ.
ΕΜΨΥΧΟΝ ΕΙΣΟΡΟΠΩΝ ΣΥΝ ΓΑΣΤΕΡΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΝ.
ΒΑΡΦΙΑΔΗ ΚΑΛΟΝ ΕΙΠΕ ΧΡΟΝΩΝ ΚΟΣΜΗΤΟΡΙ ΠΑΝΤΩΝ.
ΕΛΛΑΣΤΕ ΛΥΣΟΝΙΗΤΕ ΤΟ ΣΟΝ ΚΑΙΟΣ ΑΙΟΕΡΑ ΒΑΙΝΕΙ.
* * *
ΕΥΧΕΙΑΣ ΚΑΥΤΟΝ ΟΜΜΑ ΕΡΑΤΟΥΣ ΓΟΛΥΔΑΙΔΑΛΟΝ ΕΡΝΟΣ
ΤΟΙΟΣ ΕΙΝ ΕΤΕΙΝ ΤΡΙΣ ΔΕΚΑ ΒΑΡΦΙΑΔΗΣ

CASP. BARTHI
ADVERSARIORVM
COMMENTARIORVM

L I B R I L X.

QVIBVS EX VNIVERSA AN-
TIQVITATIS SERIE, OMNIS generis, ad VI CIES
OCTIES CENTVM, AVCTORVM, plus CENTVM QVIN-
QVAGINTA MILLIBVS, loci, tam GENTILIVM, quam CHRISTIANORVM,
Theologorum, Jurisconsultorum, Medicorum, Philosophorum, Philologorum, Orato-
rum, Rhetorum &c. obscuri, dubii, maculati, illustrantur, constituuntur, emendantur, Cum RITV-
VM, MORVM, LEGVM, Sanctionum, Sacrorum, Ceremoniarum, Pacis Belliq; Artium,
Formularum Locutionum denique, Observatione & Elucidationem tam
Locuplete & Variæ, ut simile ab uno homine nihil
unquam in litteras misura
videri possit.

EDVNNTVR PRÆTEREA EX VETVSTATIS MO-
numentis præclara hoc opere non pauca, nec visa battenus,
nec videri sperata.

Cvm VndeCIM Indicibus: VII AVCTORVM,
IV Rerum & Verborum.

Damnum datur
egri, genitrix
cum expugnare
miserit. In
Johanni 1700
Johannes Bartholomaeus

FRANCOFVRTI.
Sumptibus Iohannes Pressii Bibliopolæ
Francofurtensis, ANNO M. DC. XLVIII,

OPTIMO,
MAXIMO,
INVICTISSIMOQUE,
ROMANORVM IMPERATORI,
FERDINANDO
SECUNDΟ.
PERPETVO AVGUSTO.

VANTVS MAXI-
MORVM PRINCIPVM
in Litteras, & Litteratos Amor
Semper fuerit, Imperator Augustis-
sime, Omnes Christianos potius la-
teat, cum nemo tamen eorum hunc nesciat, quam
Te, Eorum Summum. Iis enim invictis Majoribus
Majestas tua orta est, eum haetenus Favorem Studi-
js Doctrinarum praestitit, ut & ab Atavis imbibilis,

& ipsamet Virtutem eam sese docuisse videri possit.
Nulla non monumenta Posteritati immortalibus
testimonij loquentur Austriacæ Domus, Tute-
larem omnibus Disciplinis, Clementiam. Ne-
mo non Eruditorum hominum Tuam in eâ Ma-
jestatem suæ commendabit Aeternitati: qui pa-
cato Christiano Orbe, reflorescentibus Animo-
rum Cultibus, Vindex & Instaurator jam colla-
bentium Litterarum, exspectaris: Quæ me caussa
nunc impulit ut Dónarium hoc Commenta-
riorum meorum, (quibus universæ Antiqui-
tatis, Græcæ & Romanæ, Scriptores, emaculare
& illustrare sum aggressus, gnarus ex ijs, ceu perpe-
tuis fontibus, omnium Eruditionum flumina pro-
cedere qui si in penetralibus, & velut cubilibus suis,
inquinati permaneant, posse fieri, quin ipsi etiam
progressus contaminentur Disciplinarum,) ad Au-
gustum Pulvinar Invictissimæ Majestatis tuæ de-
ponam. Depono autem hoc eâ animi devotione,
quâ decet, oblato munere, venerari Maximum
Christiani Orbis Praesidem, eâ Spe, ut Clemen-
tiæ Tuæ Solem, Opus hoc immensum, & penè in-
comparabile, meum, confidam, eâ Benignitate ad-
specturum, ut ad infinita alia in Publicum, sub Invi-
ctissimæ Majestatis tuæ Patrocinio Cælesti, com-
muni Mortalitatis bono, proferenda, accédar. Quā
in

C BARTHI
ADVERSARIORVM
COMMENTARIORVM
LIBER PRIMVS.

C A P V T L

De Glosa Basilicorum. assertum caput. ccxxxix de V.S. Advene. de Papia. Avunculus, Habitatio, Hastrum. Adnata. Et maii. Adventor. Adesse. Adulter. Adulterium Revisse. Abstinere. Desinare. Ædiles. Æfirmantia. Ædilicia. Album. Album militaris tavula. Ementantur multoies glosse Basilicorum. Landantur Iannus Alensis & Carolus Labbeus.

NTICE non paucis Inscriptio-
ne apud Romanos Graeca Ob-
servaciones ergo Expositiones
habent Glossa quas Ballicorum
inscribunt, editæ ab optimè eo
opere de omni revo sacra Cae-
rolo Labbaeo. In iis quedam ni-
hil non tentantes, & præolutan-

gento quod eo nomine debetur. Et alia talia in libris Ius-
tis obvia sunt. Revertimur ad paginam primam. A Grecis
etiam ista. Verisimile nobiscum leges. *scipio*. Et non
alia corruerant Graeci, que nequaquam recte in consi-
ciare aut scribere norunt. Nonius. Itantra proprie dicitur
rotarum cadi ab hebreis, sunt Graec et Asia. Lucretius libro
Quinto.

Primum res seruato, haec sita videtur.
De antiquis & hanc suis plura Plinius Adversar. lib. x. c. xvii.
Deinde admodum rursum. Legendum articulatum ab Am-
brosio, cuius est & fundat. Quorum domestici dominicique na-
turales sumus, non acquisivimus, sed hereditate indepti
sumus. Post non multa & deinceps, excepimus. Sospicor
legendum esse & ab antendo, pato. Sed verius videtur
aspecto a dicitur. Possit & admodum. Nam delator &
adulacor ejusdem sunt census. Statim : ~~admodum~~ sicut & dicitur.
Sospicor seducendum & quicunque, quod ad *Edificium* E-
dificium spectare arbitror, portis quidem quam aliorum.
Adversus continet *conspicere*. Etuditissimus Lubbeus adiu-
tavit. Sed pato nullum in utabene opus esse. Nam qui accu-
rit alienum ad auxilium ferendum, adeo illi dicitur, ergo
altruitor exponitur eodem sententia, non incongrue. Adeo,
auxilio, emolumenta est transferunt a Medicis ad pharmaca
curativa, ut alios his liberis noratur sumus. Alioqui facien-
te verbum pro patrocino aut testimonio a deesse, ut notat
Donatus ad Terentium. Sic Plinius Valerianis libro t. v.,
cap. 1. de Malis. *Galema prostrans in invictum est, venia,*
que frustis & strigulis adjudicatur, ipse angeli & spiritus adesse.
Hoc est etiam laudat, & in bona affirmatione censetur. Multi
vero etiam eritatis comprehendere licet huius scriptoris.
Ut manifestum ex iis, qui scribit in *adversarii*, *admodum* *admodum*
indubius, quoniam iudeo & grecos nomen nunc. Niisi si postulatio
verba aliunde reperirent, & ad aliam Notam perti-
nent. Talia vero alibi non pauca agnoscimus. Nec Gra-
cianitas ipsius latet peritus fuit hic Rhapso dius. Pulchra verò
deductio adulterii fallit. Macerianis *admodum* *admodum*
in ita obiecto, *admodum* *admodum* *admodum*, cuius & verbi &
altruitoris & eius discretioris virtutis, qui & *quod* & *quod* *quod* *quod*
ipsi & *quod*
sequitur etas, que in Etymologias
extricandis omnem eruditioris summati posset, ar-
gutari voluit. *Adulterum* dicitur quod alienum alterum re-
pert, ut video in magnis acervo Gioffarum undique mo-

hoc loco legendum est, quisque homini id est servos acque
mancipios, ut varijs juris non servitius apud Barbaras gentes
fuerint. Exempla innumera sunt, que otiosum congerentur.
Deinde Baffonicum non est arctiliuna custodia tantum,
ut Pithens in Glodario ad hoc Opus explizante voluit,
sed compages quædam ligneas quæ sedentis hominis perdes
modo potrecti modo incurvare inceduntur ut nullo
modo eos movere possit, bafanum dicta quia lignea &
forte—dolatis fustibus olim compacta, unde a ligno in-
culto ad huc apud Germanos nomen haberet. Bafas autem
hodie quoq; apud Italos, Gallos, Hispanos, fuste notat.
Quin Latinu[m] vocabulo fuisse vocabantur tales compe-
des seu pedice[rum] Petrus Damianus Epist ad Hildebrandu[m].
Iaber itaq; sub quaeram mentis energiæ quasi dñi spiritu[m] attrites
agitare pedes dariq; carnis edomitas elutare cervice. & Lignæ
vincula. Scriptor Exiliij Martini Papæ in Collectaneis A-
nastasi Bibliothecarij. Nos distincti quia si scire libellu[m] Pyr-
rhæ Romæ, & quis vincula lignæ sustinuerit. Infra regnum intra
id sonat, ut alibi his libris &c in Syndodo Bavaria[m] sub
Thassilone Anni D C CLXXII. Ut natus ad malum vel ad
placitum infra patrum arma sit vel lanceam & scutum portet.
In codicis Capitulorum libro, cap. CXCIII, veterantur
Bacchicæ salutations & ululations quæ à paganiis re-
manerentur per diaboli exsecrandum cultum usq; ad no-
stra temporis. Inibi scribitur: Illæ vero halucinatio[n]es & salutatio[n]es
caoticæ, turpia ac luxuriosa & illæ lusa diabolica non faciet
nos in plattu[m] me in domib[us] neg[ligere] nullu[m] loce, quia haec de paganiis
consuetudine remanserunt. Vides nostra quoq; Bacchanalia
Paganismo debet. Cui rei nomen ipsum indicium
est, tam quondam celebre atque divulgatum, ut omnes
turpissimi motus, & fædi saltus gestusque dicentur
Bacchanie. Baldericus libro. 11. Chronici Cameracensis
cap. v. de Eusegiu[m]enio satiato. Iste namque erit humani, dem-
tibus frenanti, lucis manu[rum] per terga revinctus, & à suis miserè
casus, rix tamen tenori poterat quim ex tota virib[us] omni baccha-
nia imperterritu[m] Diabolus violentiam suggestente, vacaret. Idem
cap. xi. Eiusdem Libri. In diebus autem Dedalii Episcopi
valentes Cetoniæ Nardinaurum bacchaniam circa illeum pre-
paracioni abique defaverit, & ut superius memoravimus, presencia
tu sacris cultibus sanctar[um] Dei casai intendere, sacra reliquias eius
sive quibusquis necessaria in missis Ecclesiis deculerant. In
Caroli autem sive Ludowici loco Ballationes sunt de
formis demoniacæ que salutations & tripudia qualibus
malis solicitus cultos clarum vel ex sacris litteris.

C A P . XXXII.

Zyphus. Merh. Cetina. Culmen. Bira. Hesychium tentacum. Sphaeroceras. Sop. Osteoceras. Aristotelia lacis tentacum, ut & Arbutus. Cercypha. Sop. Lacis Vegeta affinis.
Alic non protra.

ZYTHUS veterum quid si referat Cerevisiam nostram nunc non modo Germanorum potum, sed Gallorum quoq; ut & olim & Belgiorum etiam non minore copia, quam quos nunc Germanos vocamus. Veteribus autem populis loca Scythia & Transdanubiana colentibus, qui nunc ipsi quoq; gentibus est qui Molosse, Scytha appellandi sunt, non ignotus fuit, nimis enim ex melle decocto & defolio factus, quem Meth nominant. Sed & Hunni veteres temporibus dum Attilae eundem, vel hujus certe progenitorum agnoscuntur omnia humana longo aero altius evescuntur. Similique aliam speciem potionis quam Canum appellantur. Sic enim scribit Priscus Rhetor qui & vidit Atellanam & eum eo aliquando epulatus est, quo loco cerevisiam descripsi nentem negligit. *πεπτόντες μηνιαντομένοις οὐδὲ ταχείᾳ πάσαις, εἰς τὸ μεταποτίσαντα ποτόν, τοῦτον τοιούτον καλοῦντες, τοιούτον*

sed tunc nesciuntur sive quae sunt. Propterea si hanc est vox
praecepta, non pars est ea cuiusque, ut si enim o. M. sed etiam sive
hunc est, non potest esse nisi ei istud nomen quod sive p. sive
et sive n. sive p. sive n. sive p. sive n. sive p. sive n. sive p. sive n.
Cuncten legit Philothenus in Glosario. Canticum dicit
Graecus. Nisi sit ea vox ibi corrupta est. Sed & Zythus ipse
absimilis confectio nostra Cerevisia erat, ut patet etis
quæ vir longè eruditissimus Adrianus Junius Animi-
veterorum libro. II. cap. XI. conscripsit. Mitiae autem
mihis sepius factum est veteres auctores cum poës Gal-
lici & Germanici ex hordeo facili non raro inveniri,
nomen ejus *Bizum* nomenque non expressissime. Cum non
dubitum sit veritatem, haec appellationem esse, et
ejus in Idiotismo nostro reliquia & indicia sunt procul
antiquissima. Sed nec dubium mihi de scriberentium
scititia deputata esse Graecorum Latinorumq. scripto-
rum exemplaria, cum Barbara ejus potus appellatio non
subiret ipsorum capitum. Itaque eo labor ut quod apud
Hesychium vulgo editur, *Bizum* non esse. Trajectio
ne littera se scribendum *Bizum*, ut alludat, appellatione
ejus potus vox detorta ad Graecam pronunciacionem. Sed quis scit an non *Bizum* nostrum & *Zythum* jun-
xerit dochilimis omnium Grammaticorum scribenda
sit. Nonne autem *Zythum*? Qua de re velim attentius cogitare
qui nobis thesaurum illum eruditissimis antique asquæ
do exhibueri sunt illustratum. Siquidem tamen sunt
homines tam divini. Nec vero apud Aristotelem quod
scriptum citatur, tale genus potus non inveniatur, eis
interpolare veretur, & non scribendum affectaretur.
Idem genus Atheneus *zithum* cum nominat, etiam rite
emaculatione in digere videtur, & scribi apud eum do-
bere. *zithum*. Hinc videlicet facile potest quam Graeci etiam
auctores hoc verbum proualerint, mentionemq. non
genitilium potus fecerint, si quidem libatoium stupore
eos non macnassent. *zithum* quondam initio cerevisiam no-
stram appellari posse diximus confirmar clarissime A-
uctor vereris Onomastici quod à dochilimis viris magno
pretio habetur, ubi *Cervisia* *zithum* exponitur. Hesychius
vero nobilissimis vocabulam illi non invidet & *zithum* non
aut *zithum* *zithum* exponit, quae eodem verba & apud
Suidam inveniuntur. Que vero Hunnica vox legimus
apud Priscum *Kawas*, prorsusa Germanico Idiomate hoc
in significatu aliena est, & frustra laboret qui Humum
sunt, ut Vegerius Veterinari libri v. cap. vi. vocat. *Haw-
nas*, velut in Germanorium locutionem traducere. Malè
vero eo loco Vegetij Volsci Hunnis substituantur & Co-
dicibus quos olim Joannes Sambucus ei scriptoriam can-
culat. Nec tam antiquis Vegetinus iste ut prodit Hunnos
goorare, ut poterit quis & disertum nominat in proo-
mio libri Secundi, & codem sexto libri quarti capite
zengrum inscriptionem facit claram. Que gens quamvis
soea prisca Romanis facit, non tamen adeo sicut etiam
ulgatis accenserit potuerit, qualibus eo loco accentuerit
Vegetio. Porro potionis illius que Medus ab Hunnis
vocabatur erat Prisci, quod nomen etiam inveni-
ret, fit autem ex melle, ut supra diximus, meminimus
nam alij scriptores, ut Hieronymus ad Nepotianum
et Vita Clericorum favos decoqui in dulcem & barba-
cum potionem dicit, hanc ipsam innuens, cuius verba
opt. lib. I. cap. ix. possumus, & à correctione etuditissi-
mi Rutherfordi defendimus nunc quoque. De Zytho &
zypriotum mesnotria etiam non in dignum quod scriberet
pro primo Diodorus Siculus, potum illum ex oedeo
factum odoris ac saporis jucunditate non malum
vino cassile. Ostendit Hesychius

vino cellasse. Quid Hesychio
confidam.

